

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИНТЕЗ І АНАЛІЗ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ РЕЧОВИН І ЛІКАРСЬКИХ СУБСТАНЦІЙ

Тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної
конференції з міжнародною участю, присвяченої
80-річчю з дня народження доктора фармацевтичних наук,
професора О. М. Гайдукевича

12-13 квітня 2018 року
м. Харків

Харків
НФаУ
2018

Редакційна колегія:

проф. А. А. Котвіцька, акад. НАН України, проф. В. П. Черних, доц. А. І. Федосов, проф. А. Л. Загайко, проф. І. С. Гриценко, проф. В. А. Георгіянц, проф. Л. А. Шемчук, проф. Л. О. Перехода, проф. О. М. Свечнікова, проф. С. В. Колісник

Синтез і аналіз біологічно активних речовин і лікарських субстанцій : тези доповідей Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвяченої 80-річчю з дня народження доктора фармацевтичних наук, професора О. М. Гайдукевича (12-13 квітня 2018 р.). – Х. : НФаУ, 2018. – 404 с.

Збірка містить матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Синтез і аналіз біологічно активних речовин і лікарських субстанцій» (12-13 квітня 2018 р.). Матеріали згруповано за науковими напрямками: конструювання, синтез і модифікація біологічно активних сполук, дослідження зв'язку структура – активність, методи фармакологічного скринінгу; сучасні підходи до створення нових лікарських та косметичних засобів, функціональних харчових та дієтичних добавок; аналітичні аспекти у синтезі біологічно активних сполук та створенні нових лікарських засобів; контроль якості лікарської рослинної сировини, фітопрепаратів, парфумерно-косметичних засобів та функціональних харчових добавок; сучасний фармацевтичний аналіз та стандартизація ліків; хіміко-токсикологічний аналіз біологічно активних речовин та лікарських засобів.

Для широкого кола науковців та практичних працівників фармації і медицини.

Матеріали подаються мовою оригіналу. За достовірність опублікованих результатів повну відповідальність несуть автори.

ВИЗНАЧЕННЯ КІЛЬКІСНОГО ВМІСТУ ГІДРОКСИКОРИЧНИХ КИСЛОТ У СИРОВИНІ ПАСТЕРНАКУ ПОСІВНОГО

Шиморова Ю.Є., Кисличенко В.С., Горяча Л.М.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

shymorova.yulia@gmail.com

Останнім часом вітчизняні та закордонні дослідники розглядають харчові рослини, що культивуються, як нові джерела отримання біологічно активних речовин для розробки нових лікарських засобів. Аналіз літературних джерел та проведені дослідження вказують на те, що одним з перспективних рослин для подальшого фітохімічного вивчення є пастернак посівний (*Pastinaca sativa*. L.) родини селерові (*Ariaceae*).

Пастернак посівний (*Pastinaca sativa*. L) – рослина, що широко культивується на усій території України, як пряно-овочева та харчова культура.

Фармакологічний ефект пастернаку посівного здійснюється за рахунок наявності ефірної олії, полісахаридів, вітамінів, жирної олії, мінеральних солей, поліацетиленових сполук, фурукумаринів, фенольних сполук, в тому числі гідроксикоричних кислот.

Гідроксикоричні кислоти – група карбонових кислот, яким притаманна виражена антиоксидантна, протизапальна та гепатопротекторна активність. Також вони проявляють протипухлинну, імуномодельюючу, антиалергічну дію.

Мета дослідження – визначення кількісного вмісту суми гідроксикоричних кислот у коренеплодах, плодах та траві пастернаку посівного. Об'єкт дослідження – коренеплоди, плоди та трава пастернаку посівного сорту Петрик, заготовлені у 2016-2017 роках у Харківській області.

Для кількісного визначення вмісту суми гідроксикоричних кислот використовували метод прямої спектрофотометрії згідно з ДФУ.

Результати визначення кількісного вмісту суми гідроксикоричних кислот наведені в таблиці.

Таблиця

Результати визначення вмісту суми гідроксикоричних кислот в сировині пастернаку посівного у перерахунку на хлорогенову кислоту та абсолютно суху сировину (n=5, P<0,05)

№	Вид сировини	Вміст суми гідроксикоричних кислот, %
1	Коренеплоди	0,20 ± 0,01
2	Плоди	0,69 ± 0,03
3	Трава	1,80 ± 0,09

Спектрофотометричним методом визначено кількісний вміст гідроксикоричних кислот у сировині пастернаку посівного сорту Петрик. Максимально гідроксикоричні кислоти накопичувалися в траві (1,8±0,09%), що є передумовою її подальшого фітохімічного дослідження.

- ДОСЛІДЖЕННЯ НАСТОЯНКИ ПЕРВОЦВІТУ ВЕСНЯНОГО НА ВМІСТ ФЕНОЛЬНИХ СПОЛУК..... 295**
 Стадницька Н.Є., Дякон І.В., Місик Я.Т., Губицька І.І., Новіков В.П.
- ПОРТУЛАК ГОРОДНІЙ (PORTULACA OLERACEA L.) – ПЕРСПЕКТИВНЕ ДЖЕРЕЛО α -ЛІНОЛЕНОВОЇ КИСЛОТИ..... 297**
 Степанова С.І., Міщенко М.В.
- ВИЗНАЧЕННЯ ВМІСТУ ТИМОЛУ В ТРАВІ ВИДІВ РОДУ THYMUS L. 298**
 Стешенко Я.М., Мазулін О.В., Мазулін Г.В.
- ДОСЛІДЖЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ МИЛА З САПРОПЕЛЕМ... 300**
 Струс О.Є., Половко Н.П.
- ДЕЙСТВИЕ СУММЫ БИОЛОГИЧЕСКИ АКТИВНЫХ СМЕСЕЙ, ПОЛУЧЕННЫХ ИЗ ЯСЕНЯ ОБЫКНОВЕННОГО (*FRAXINUS EXCELSIOR*) И ЗОПНИКА КОЛЮЧЕГО (*PHLOMIS PUNGENS*), НА АКТИВНОСТЬ ФЕРМЕНТА АНТИОКСИДАНТНОЙ СИСТЕМЫ – СУПЕРОКСИДДИСМУТАЗЫ В СТРУКТУРАХ ГОЛОВНОГО МОЗГА И ПЕРИФЕРИЧЕСКОЙ КРОВИ БЕЛЫХ КРЫС В СРАВНЕНИИ С ДЕЙСТВИЕМ МЕКСИДОЛА И А-ТОКОФЕРОЛА..... 301**
 Тахиров И.А., Асметов В.Я., Сулейманов Т.А., Ганиев М.М., Ахмедов Э.Ю.
- ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ СПЕКТРОСКОПІЇ ВІДБИТТЯ ДЛЯ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ПЛОДІВ ШИПШИНИ 303**
 Феденко В.С.
- РОЗРОБКА МЕТОДІВ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ СКЛАДНОЇ НАСТОЙКИ «СТИМУФІТ»..... 304**
 Федоровська М.І., Половко Н.П.
- ДОСЛІДЖЕННЯ СУЛЬФУРОВМІСНИХ СПОЛУК ЧАСНИКУ ПОСІВНОГО..... 306**
 Федосов А.І., Кисличенко В.С., Новосел О.М.
- ВИЗНАЧЕННЯ АСКОРБІНОВОЇ КИСЛОТИ В РОСЛИННІЙ СИРОВИНІ ЧЕБРЕЦЮ ЗВИЧАЙНОГО ПІВДНЯ УКРАЇНИ..... 307**
 Фуклева Л.А., Мазулін О.В., Гречана О.В.
- ВСТАНОВЛЕННЯ ВМІСТУ АУКУБІНУ В РОСЛИННІЙ СИРОВИНІ ВИДІВ РОДУ PLANTAGO L. 309**
 Хортецька Т.В., Смойловська Г.П., Мазулін О.В.
- ВИЗНАЧЕННЯ КІЛЬКІСНОГО ВМІСТУ ГІДРОКСИКОРИЧНИХ КИСЛОТ У СИРОВИНІ ПАСТЕРНАКУ ПОСІВНОГО 311**
 Шиморова Ю.Є., Кисличенко В.С., Горяча Л.М.
- ПОЛІСАХАРИДИ ТРАВИ ПІДМАРЕННИКА ЧІПКОГО 312**
 Шинковенко І.Л., Ільїна Т.В., Ковальова А.М., Комісаренко А.М.